

FÖRSKONANDE, n. 4. Se *Förskoning*, II.

FÖRSKONING, fö'srkön'ning, f. 2. I. Skodons förseende med nytt framläder.

FÖRSKONING, fö'srkön'ning, f. 2. II. Handlingen, hvarigenom någon förskonas. *F. ifrån något. Straffa utan all f.* — *Syn.* Förskonande, Skoning, Skonsmål, Benädning, Eftergift.

FÖRSKOTT, fö'srkå'tt, n. 3. o. 5. Penningar, som man lennar någon på förhand, i afbetalning på ett arbete. *Han fick 20 r:dr i f. på det beställda arbetet. Gifva någon f-er. Gå i f. för något*, på förhand betala kostnaderna derför. *Ligga i f. för någon*, hafva på förhand lemnat honom penningar för ett arbete, hvarmed han är sysselsatt.

FÖRSKOTTSVIS, fö'srkå'ttsvi's, adv. Såsom förskott, i förskott. *F. erhålla en summa.*

FÖRSKRIFNING, fö'skrif'ning, f. 2. I. Handlingen, då man skrifer för (fö'r) någon, för att lära honom att skriva.

FÖRSKRIFNING, fö'skrif'ning, f. 2. II. Handlingen, då man förskrifver (II); händelsen, omständigheten, att något förskrifves. *a) F. af varor.* — *b) En penningsummas f. till någon.* — 2) Skriftlig försäkran, hvarigenom en person tillförsäkras om något, en realrätt eller panträtt öfverlåtes, eller utbetalning till någon af en viss summa på viss tid utfästes. Har sammansättningarna: Pantförskrifning, Skuldförskrifning. Brukas allmännast i samma mening som Skuldsedel.

FÖRSKRIFT, fö'skrif'vt, f. 3. Skrifvet eller tryckt mönster för skrifning, hvarefter den, som skall lära sig att skriva, kan rätta sig vid bokstäfvernes formning och sammanbindning. *Skrifva efter f.*

FÖRSKRIFVA, fö'skrif'va, v. a. 3. I. (böjes som *Skrifva*) Skrifva något för en annan, som skall lära sig att skriva, till rättelse för honom. — Vanligen såges *Skrifva fö'r.* — *Förskrifvande*, n. 4.

FÖRSKRIFVA, fö'skrif'va, v. a. 3. II. (böjes som *Skrifva*) 1) Skriftligen genom bref låta något komma från en aflägsen ort. *F. en prestost ifrån Småland, apelsiner ifrån Messina.* I fråga om utrikes orter brukas äfv. Införskrifva. — *Syn.* Requirera. — 2) *a) (i allmänhet)* Skriftligen tillförsäkra en om något. *F. sin själ åt Satan.* — *b) Skriftligen* öfverlåta åt någon antingen en realrättighet, t. ex. en egendom (såsom vid länsförskrifningar), eller en panträtt. *F. till någon en egendom i pant.* — *c) Skriftligen* utfästa sig att till en person på viss tid betala en viss summa penningar. *F. 1000 r:dr till någon.* Brukas i denna sednare bem. icke gerna. Man säger hellre: Gifva revers, skuldsedel, förskrifning. — *F. sig*, v. r. 1) Skrifva orätt, göra ett skrifvel. *Man kan lätt f. sig, när man har brådtom.* — 2) Skriftligen utlofva, att på vissa vilkor, efter viss tid, med sin person eller förmögenhet tillhöra någon såsom dess egendom. Förekommer under denna bem. i det vidskepliga uttrycket: *F. sig åt fan, åt djefvulen, åt hin häle.* — 3) Skriftligen utfästa sig att till en person på viss tid betala en viss summa. *Han har f-vit sig att till N. inom 6 månader betala en summa af 100 r:dr banko.* — 4) Härleda sig ifrån, hafva kommit ifrån. *Dessa apelsiner f. sig ifrån Messina. Engelska konstitutionen f-ver sig ifrån konung Johans utan Land regering. Denna intrig f-ver sig ifrån ingen annan än honom.* — *Syn.* Se *Härleda sig*.

FÖRSKRIFVANDE, n. 4. Se *Förskrifning*, II, bem. 1.

FÖRSKRÄCKA, fö'skrä'cka, v. a. 2. Orsaka förskräckelse (se d. o.). *Han f-cker folk med sitt blotta utseende. Du f-cker mig med hvad du säger. Han blef helt f-ct vid denna nyhet.* — *Syn.* Skrämma, Alterera, Förfära, Väcka fruktan, Ingifva fasa, Injaga förskräckelse, Förskrämma. — *F-s*, v. d. Blifva förskräckt. *F. för något. Han f-cktes vid denna nyhet.* — *Syn.* Förfäras, Rädas, Fasa, Blifva rädd, skräm, Blifva till sig.

FÖRSKRÄCKELSE, f. 3. Plötsligt uppkommen häftig känsla af fruktan för något oväntadt ondt. *Betagas af f. Injaga f. hos någon. Hon blef aldeles stum af f. vid denna oväntade syn. Taga en ända med f.*, på ett förskräckligt sätt. — *Syn.* Förfäran, Förfärelse, Fasa, Fruktan, Skrämsel, Skräck.

FÖRSKRÄCKLIG, fö'skrä'ckligg, a. 2. 1) Som väcker, förorsakar, injagar förskräckelse. *En f. människa. Ett f-t djur. En f. händelse. Han ser f. ut*, hans utseende kan förskräcka folk. — *Syn.* Faslig, Ohygglig, Afskyvärd, Bister, Frukantansvärd, Förfärande, Fasaväckande, Fasansfull, Fasansvärd, Grufilig, Ryslig, Hisklig, Gräslig. — 2) (fam.) Se *Faslig*. — *Syn.* Se *Stor*.

FÖRSKRÄCKLIGEN, adv. Se *Förskräckligt*. FÖRSKRÄCKLIGHET, f. 3. (föga brukl.) Egenskapen att vara förskräcklig.

FÖRSKRÄCKLIGT, adv. Se *Fasligt*. — *Syn.* Se *Ganska*, *Mycket*.

FÖRSKRÄCKT, part. pass. af *Förskräcka*. Betagen af förskräckelse. Brukas någon gång substantivt, t. ex.: *De politiskt f-e.* — *Syn.* Rädd, Förfärad, Skräm, Altererad, Haj.

FÖRSKRÄCKTHET, f. 3. Egenskapen hos en person, att lätt och vid minsta anledning blifva förskräckt. Nytt ord, brukligt mest i tidnings- och pamfletstil. *Politisk f.*

FÖRSKRÄMMA, fö'skrä'mma, v. a. 2. Skrämma någon så, att han ej vet till sig af fruktan. Brukas mest i part. pass. och deraf bildade tempora. *Han blef aldeles f-md.* — *F. f-md ut.*

FÖRSKUGGA, fö'skugga, v. a. 1. (föga brukl.) Se *Schallera*. — *F. sig*, v. r. Säges om färger i en målning, då de på ett för ögat behagligt sätt omärkligt förlora sig i hvarandra. — *Förskuggande*, n. 4 o. *Förskuggning*, f. 2.

FÖR SKULL, för sküll. Preposition, som nyttjas, för att antya orsaken till något. Är egentligen substantivet *Skuld* (i fornspråket äfv. *Skuld*) med prep. *för*, och konstrueras således helt naturligt med genitiv eller pron. poss., men nota genitivi *s* utelemnas ofta för väljudet *skull*. Orden *för* och *skull* åtskiljas alltid af det ord, till hvilket de hänföra sig. *F. hans, hennes, deras s. F. min, din, vår, eder s. F. din fars, din mans, din brors s. F. Guds s. F. den orsaken s. F. dessa orsaker s. F. våra synder s. F. nöd s. F. ro s.* — *Syn.* I anseende till, För.

A nm. En och annan yrkar, att man bör skriva *För skuld*, i öfverensstämmelse med substantivet *Skuld*; men, ehuru detta visserligen kan äga skäl för sig, är dock skriftsättet *För skull* nu så allmänt vedertaget och har så gammal häfd för sig (redan *Spegel* i sin *Svenska Ordbok* stafvar det så), att någon förändring häruti ej torde kunna förväntas, utom det att *För skull* har ett lenare ljud. Att skriva t. ex. *För nöd skuld, för ro skuld*, vore utan tvifvel lika obehagligt både för öga och öra.